

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.47/2011/31.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2012. évi november hó 8. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Ítéletet:

A **kábítószerrel visszaélés büntette** miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 2011. január 12. napján kelt 14.B.835/2010/21. számú ítéletét **megváltoztatja.**

A vádlott cselekményét a Btk. 282. § (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő kábítószerrel visszaélés büntettének minősíti.

A vádlott házi őrizete 2011. január 12. napjáig tartott.

Az elsőfokú eljárásban felmerült összesen 943.450 (Kilencszáznegyvenháromezer-négyszázötven) forint bűnügyi költségből a vádlott által fizetendő összeget akként változtatja meg, hogy azt 511.403 (Ötszáztizenegyezer-négyszázhárom) forintra emeli fel, az állam által viselendő bűnügyi költség összege 432.047 (Négyszázharminc-kettőezer-negyvenhét) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 131.174 (Egyszázharmincegyezer-egyszázhetven-négy) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság a 2011. évi január hó 12. napján kihirdetett 14.B.835/2010/21. számú ítéletével vádlottat kábítószerrel visszaélés büntettében Btk.282/A. § (1) bek., (3) bek.) mondta ki bűnösnek, amiért öt évi fegyházbüntetésre ítélte.

A szabadságvesztésbe beszámította az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt.

Rendelkezett a bűnjelként lefoglalt tárgyak elkobzásáról, valamint a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, a kiszabott büntetés súlyosításáért, míg a vádlott és védője az elsőfokú ítéletet tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.689/ 2010/5. számú átiratában és képviselője a nyilvános ülésen a fegyházbüntetés tartamának súlyosításáért bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta.

Az ügyészi álláspont szerint az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Indokolási kötelezettségét teljesítve a bizonyítékok mérlegelése alapján - a terhelt védekezését elvetve, egyéb egymást erősítő bizonyítékok alapján - állapított meg megalapozott tényállást, amelyből okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, akinek cselekményét is törvényesen minősítette.

A bűnösségi körülményeket helyesen tárta fel, de nem súlyuknak megfelelően értékelte. A vádlottal szemben alkalmazott joghátrány súlytalan, nem tükrözi, hogy a minősítéshez megkívánt kábítószer mintegy húszszorosára kereskedéssel követte el a cselekményt, ezért az ítélet megváltoztatását és a kiszabott büntetés jelentős súlyosítását tartotta indokoltnak. Egyebekben a kiutasítás mellőzése illetve a járulékos kérdések tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A védő azzal érvelt, hogy az elsőfokú ítélet részben megalapozatlan, mivel az elsőfokú bíróság tényről tényre helytelenül következtetett, amikor azt állapította meg, hogy a tőle lefoglalt jelentős mennyiségű kábítószer a vádlott továbbértékesítés céljából szerezte meg. Ezzel ellentétes az a rendőri jelentés, amely szerint a hatóság tudomására jutott, hogy feltehetően török származású személy kábítószer kíván átadni az esti órákban ismeretlen vietnámi személyeknek, s emiatt vonták megfigyelés alá a vádlottat. Az eljárás során semmilyen adat nem merült fel arra vonatkozóan, hogy a vádlott kábítószerfüggő lenne vagy kábítószer fogyasztott volna. A kábítószer megszerzését nem tagadja, azt azonban igen, hogy kereskedni kívánt volna vele. Ahhoz, hogy kereskedelemre lehessen következtetni, olyan további adat hiányzik, ami alátámaszthatná, hogy a továbbadás haszonszerzés végett történt. Előfordulhat, hogy a kábítószer átadásával csak a vádlott megbízhatóságát akarták kipróbálni. A kereskedést a híváslisták, a bejelentés, a rendőri jelentésben foglaltak és megfigyelést végző rendőr tanúvallomása sem támasztották alá, az pusztán a lefoglalt kábítószer mennyiségére alapított feltételezés.

A vádlott 1997. óta él Budapesten, vállalkozást üzemeltetett és soha nem került összetűzésbe a rendőrséggel.

A védő a cselekmény minősítésének megváltoztatását, a Btk. 282. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint tartással elkövetett kábítószerrel visszaélés büntettként történő értékelését indítványozta és a kiszabott szabadságvesztés olyan mérvű csökkentését, hogy az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításával kitöltött legyen.

A vádlott felszólalásában sajnálta, hogy az ügybe belekeveredett és arra hivatkozott, hogy annak az ismerősének lett az áldozata, akinek szívességet tett. Az

illető arra kérte, vegyen át tőle a lakásán egy csomagot, s azt vigye el a ... utcára, ahol majd valaki átveszi tőle. A csomag tartalmát nem ismerte, ismerőse csak annyit mondott neki, hogy ha valaki erről kérdezné, mondja, hogy nem tudja, mi van benne, találta. El is vitte a megbeszélt helyre, ahol hiába várakozott, nem jelentkezett senki a csomagért. Akkor már gondolta, hogy hiba volt elvállalni a szállítást, vissza is akarta vinni a csomagot az ismerősének, de ebben elfogása megakadályozta.

Az utolsó szó jogán megbánásának adott hangot.

A bejelentett ügyészi fellebbezés - más okból - alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a bejelentett perorvoslat alapján felülbírált a Fővárosi Bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást.

Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során a perrendi szabályokat maradéktalanul megtartotta. A tárgyaláson - a magyar nyelvet nem ismerő vádlott érdekében folyamatosan jelenlévő anyanyelvi tolmács közreműködése mellett, - kihallgatott személyekkel szemben a szükséges figyelmeztetések elhangzottak, s az arra adott válaszok is rögzítésre kerültek.

A perrendszerű bizonyítási eljárás során az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének messzemenően eleget tett. A tényállás szempontjából minden releváns körülményt feltárt: a tagadásban lévő vádlott védekezésére helyesen hallgatta ki tanúként az elfogásról jelentést készítő 1. sz. tanú rendőrszázost és hiánytalanul tárgyalás anyagává tette a szakvéleményeket, a rendőri jelentést, valamint a helyszíni szemle és lefoglalás jegyzőkönyvét.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével alapvetően helytálló történeti tényállást állapított meg, amely azonban kismértékben hiányos volt.

A másodfokú bíróság ezért a rendelkezésére álló iratok tartalma alapján a történeti tényállásban írtakat az alábbiakkal egészítette ki:

- Ismeretlen informátor arról tájékoztatta a rendőrséget, hogy a vádbeli napon, az esti órákban ismeretlen, feltehetően török származású, a ... forgalmi rendszámú Mercedes típusú személygépkocsit használó személy kábítószer kíván átadni ismeretlen vietnami személyeknek. Emiatt a gépjárművet 18 órától konspirált megfigyelés alá vonták, amely a vádlott elfogásáig megszakítás nélkül tartott.

- A vádlott elfogásakor az intézkedő rendőrök ellenőrzés alá vontak egy a gépkocsi felé tartó vietnami személyt is, akinek ottléte nem volt a bűncselekménnyel összefüggésbe hozható, ezért előállításától eltekintettek.

(rendőri jelentés - nyomozati iratok 103-105. oldala)

A tényállás részleges megalapozatlansága ekként a Be. 352.§-ának (1) bekezdés a/ pontja szerint kiküszöbölhető volt.

A fenti kiegészítéssel a tényállás minden tekintetben megalapozottá vált és alkalmas arra, hogy a felülbírálat során a másodfokú bíróság határozatát arra alapozza.

A bizonyítékok értékelése körében az elsőfokú bíróság az egyes bizonyítékokat egymással egybevetette és megindokolta. Kellően indokát adta, hogy a kábítószer birtoklásán tettenért, ténybeni beismerésben lévő, de bűnösségét kétségbe vonó vádlott védekezésével szemben a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján miért találta bírói bizonyossággal megállapíthatónak a tényállásban foglaltakat.

A vádlottnak a másodfokú nyilvános ülésen tett felszólalása - miszerint ismerőse kérésére vállalta egy gyanús tartalmú csomag megadott címre vitelét, - a megállapított tényállást érdemben nem érintette.

Az elsőfokú bíróságnak a lefoglalt kábítószer mérésen alapuló hatóanyag-tartalmával kapcsolatos megállapítása minden tekintetben összhangban áll az elfogadott vegyész-szakértői véleménnyel.

Az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett vádlott bűnösségére.

Tévedett azonban a Fővárosi Bíróság a cselekmény minősítésénél, amikor kereskedést rótt fel a vádlottnak, figyelmen kívül hagyva, hogy a vádirat csupán kereskedelmi mennyiségű, tovább eladásra szánt kábítószer megszerzését illetve birtoklását teszi vád tárgyává. A vádirat nem is utal rá, hogy a vádlott a vádbeli kábítószerrel kereskedni kívánt volna, így például kábítószer korábbi értékesítésére, raktározására vagy csomagolására vonatkozó tényeket sem tartalmaz.

Az 1/2007. számú Büntető jogegységi határozat iránymutatást ad a kereskedés és a forgalomba hozatal elhatárolására.

Eszerint a kereskedés rendszeresen ismétlődő, anyagi haszon érdekében folytatott adásvétel, amelynek keretei között nemcsak az eladó és a vevő, hanem a rendszeres közvetítők is - mint a kereskedelmi tevékenység közreműködői - tettesként vonhatók felelősségre. Haszonszerzésre irányulnak és magukba foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartás befejezett önálló tettesi cselekmény.

A Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.851/2006. számú határozata arra is rámutatott, hogy amennyiben kábítószer-értékesítésekre ellenérték fejében kerül sor, az ilyen tranzakciók szükségszerűen haszonszerzésre törekvő magatartást jelentenek.

Mindezek összegzéseként, a kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélések a forgalomba hozatalnál tágabb elkövetési magatartások, folyamatos tevékenységek, rendszeresen ismétlődő adásvételekkel valósulnak meg. A 282/A § törvényi tényállásában - eltérően a forgalomba hozataltól, - a kereskedéssel elkövetési fordulatnak a kísérleti stádiuma általában kizárt. Ehhez képest kábítószernek kereskedés céljára történt megszerzése önmagában akkor is a kereskedés körébe tartozik, ha többletmagatartás nem kapcsolódik hozzá.

Kábítószerrel hoz forgalomba, aki azt - akár ellenérték fejében, akár ingyenesen - több személy részére juttatja. A forgalomba hozatal úgy is történhet, hogy az elkövető csak egy személlyel áll közvetlen kapcsolatban (neki adja át a kábítószerrel),

de nem kizárólag azzal a szándékkal, hogy azt a megszerző maga fogyassza el, hanem avégett, hogy más(ok)nak továbbadja. A forgalomba hozatal - miként a kereskedelem - szükségszerűen együtt jár az átadással, de nem szűkíthető le a tényleges átadásra. Ez utóbbi jogilag akkor valósul meg, amikor az átadás kizárólag azért történik, hogy a kábítószer az átvevő maga fogyassza el. A forgalomba hozatallal - miként a kereskedelemmel is - szükségszerűen együtt járó átadás azonban ezt megelőzően több résztevékenységből tevődhet össze, hasonlóan a kereskedő ténykedéséhez, akinél viszont a forgalomba hozatali magatartás haszonszerzésre irányul. (BH 2002/299/I., 2002/175.) Forgalomba hozatalnak minősül a kábítószer több személy részére történő hozzáférhetőségének biztosítása akkor is, ha az egyetlen személyen keresztül, egyszeri átadással történik. Az elkövető forgalomba hozatali szándékára - az eset egyéb körülményei mellett - az átadott kábítószer mennyiségéből is következtetni lehet. A forgalomba hozatal megkezdéseként értékelendő a forgalmazással összefüggő résztevékenységek megvalósítása, befejezetté pedig akkor válik, ha a kábítószer bekerül a forgalomba, vagyis a továbbadás folytán ténylegesen megnyílik annak a lehetősége, hogy a kábítószerhez más vagy mások is hozzájuthassanak. Következésképpen a forgalomba hozatal és a kereskedelem elhatárolásának alapja a rendszeres haszonszerzésre törekvés.

Ha adat van az elkövető forgalomba hozatali szándékára, akkor ez az eset egyéb körülményei mellett következtetési alapot adhat a forgalomba hozatallal elkövetett bűncselekmény megállapítására. Ha azonban a rendelkezésre álló adatok - így például a lefoglalt kábítószer mennyisége - alapján nem vonható le következtetés az elkövető forgalomba hozatali szándékára, akkor nem a forgalomba hozatallal elkövetett, hanem valamely fogyasztói típusú elkövetési magatartással megvalósuló kábítószerrel visszaélés befejezett bűncselekménye állapítható meg a konkrét lefoglalt mennyiség szerinti minősítéssel. Bármely fogyasztói típusú elkövetési magatartás befejezett alakzatának megállapítása pedig értelemszerűen kizárja bármely terjesztői típusú elkövetési magatartással megvalósuló bűncselekmény - enyhébb megítélésű - előkészületének megállapítását.

A rendelkezésre álló bizonyítékok azt valószínűsítik, hogy a vádlott egyetlen esetben, azért szerzett meg kábítószerrel, hogy olyan személynek adja át, aki azt több személyhez juttatja el. Ezzel ellentétes megállapítást az irányadó történeti tényállásban az elsőfokú bíróság sem tett. Olyan ténykörülmény ugyanis az eljárás során nem merült fel, hogy a vádlott életszínvonalát korábban folytatott kábítószer kereskedelemnek köszönhette volna, lakásán sem kábítószerrel, sem tipikusan kábítószer mérésére, csomagolására szolgáló eszközöket nem találtak, s a terhelt kábítószer-fogyasztást tagadó előadását sem cáfolta semmilyen adat.

Az előbbiek összevetéséből így az következik, hogy vádlott a kábítószer forgalomba hozatal céljából vette át és azzal nem ő, hanem más személy kereskedett volna. Ebből adódóan a másodfokú bíróság az ítélet indokolásából (8. oldal harmadik bekezdés) mellőzte, hogy a vádlott a cselekményt kereskedelemmel követte el.

Az 1/2007. számú Büntető jogegységi határozat továbbra is irányadónak tartja a BH 2002/299. és 1999/101. számú eseti döntéseket, amelyek szerint nem kereskedés, hanem forgalomba hozatal állapítható meg, ha a terhelt egy bizonyos kábítószer-mennyiséget, egy alkalommal értékesít olyan személynek, aki azt nem saját fogyasztásra, hanem több személy részére továbbértékesítésre szánja. Mindkét eseti döntés tényállása egyező abban is, hogy a kábítószer átadásának megkezdése megkezdődött, de rendőri közbelépés folytán megghiúsult, - így a terheltek cselekményét kábítószer forgalomba hozatala kísérletének minősítette.

Az eseti döntésekben írtaknak megfelelően a jelen ügyben irányadó tényállás szerint is a vádlott azért ment a ... szám alatti házhoz, hogy az általa korábban átvett kábítószerrel továbbadja, de még az átvevő személy megjelenése előtt, rendőri intézkedés során tőle az amfetamint tartalmazó port lefoglalták.

A forgalomba hozatal szükségszerűen együtt jár az átadással. Márpedig ilyen átadás, annak megkezdése jelen esetben fel sem merült. Ennek hiányában viszont még a kísérlet megállapíthatóságára sem vonható jogi következtetés. A bűncselekmény ehhez képest egy korábbi stádiumban rekedt, ezért a vádlott cselekményének minősítése a jelentős mennyiségű kábítószer forgalomba hozatalával elkövetett visszaélés büntettének (Btk. 282/A § (4) bekezdés b/ pontja szerinti) előkészülete volna, amennyiben a megszerzés nem lenne önmagában is büntetendő.

Az 1/2007. számú Büntető jogegységi határozat IV. pontjának utolsó fordulata szerint (bármely) fogyasztói típusú elkövetési magatartás befejezett alakzatának megállapítása értelemszerűen kizárja (bármely) terjesztői típusú elkövetési magatartással megvalósuló bűncselekmény (enyhébb megítélésű) előkészületének megállapítását.

Összefoglalva az előbbieket megállapítható, hogy a vádlottat forgalomba hozatali szándék motiválta a kábítószer megszerzésében, így cselekménye a súlyosabban minősülő törvényi tényállás előkészületét valósította meg, amelynek büntetési tétele öt évig terjedő szabadságvesztés. A kábítószer ilyen szándékú megszerzése viszont önmagában öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, a Btk. 282. § (2) bekezdés b/ pontjába ütköző (fogyasztói típusú) befejezett bűncselekmény megállapítására alkalmas. Az e törvényi tényállásba írott elkövetési magatartást a vádlott teljes egészében megvalósította. Ezért nem kétséges, hogy az előkészülettel szemben a befejezett bűncselekmény törvényi tényállását kimerítő megszerzéssel elkövetett cselekmény megállapítása a helytálló jogi következtetés.

Az előbbi indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla a vádlott cselekményét az elsőfokú bíróságtól eltérően, a Btk. 282. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b/ pontja szerint minősülő jelentős mennyiségű kábítószerre megszerzéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés büntettének minősítette.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság helytállóan sorolta fel az irányadó bűnösségi körülményeket. A vádlott másodfokon tett beismerő

vallomásának számottevő nyomatéka nem volt. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy a vádbeli kábítószer hatóanyag-tartalma a minősítéshez megkívánt mérték hússzorosa. A megváltozott minősítésű cselekményre irányadó büntetési tételnél az időmúlás enyhítőként figyelembe vehető.

A vádlott cselekményének enyhébb minősülésére ellenére az elsőfokú bíróság által alkalmazott fegyházbüntetés mértéke nem kirívóan enyhe, de eltúlzottnak sem tekinthető. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a büntetési tétel minimumában meghatározott fegyházbüntetés megfelelő joghátrány, amely alkalmas a büntetés céljának elérésére, ezért annak mérséklésére nincs ok.

A Fővárosi Bíróság helyesen döntött a járulékos kérdésekről, így a lefoglalt bűnjelek elkobzásáról, valamint az előzetes fogvatartásban, illetve elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetésig házi őrizetben töltött idő beszámításáról.

A felmerült bűnügyi költség viseléséről is a törvénynek megfelelően határozott, amikor úgy rendelkezett, hogy a magyar nyelv nem tudása folytán felmerült költséget az állam viseli. Az elsőfokú eljárásig keletkezett 943.450 forint bűnügyi költség helyett azonban 902.957 forintról, azaz nem teljes körűen rendelkezett. Ennek figyelembevételével a ténylegesen felmerült bűnügyi költségből a vádlott által fizetendő összeg 511.403 forint, míg az állam terhén maradó költség 432.047 forint.

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Bíróság ítéletét az előbbi indokok alapján a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a határozat egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget - a Be.339. §(2) bekezdése alapján - az állam viseli.

Budapest, 2012. évi november hó 8. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Sebe Mária s.k.
előadó bíró

Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.
bíró

A Fővárosi Bíróság 14.B.835/2010/21. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.47/2011/31.számú ítéletében írt változtatással 2012. évi november hó 8. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2012. évi november hó 8. napján

**Dr. Nehrer Péter s.k. a
tanács elnöke**

A kiadmány hitelül:

tisztviselő